

Uzasadnienie uchwały komisji habilitacyjnej w sprawie wniosku o nadanie
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia
dr. Bartłomiejowi Gołdynowi

Komisja habilitacyjna zapoznała się ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr. Bartłomieja Gołdyna, przygotowanymi przez Habilitanta. Dokumentacja wniosku spełnia wymogi formalne określone w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r., poz. 882 ze zm.).

Sylwetka naukowa habilitanta

Doktor Bartłomiej Gołdyn jest absolwentem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie w roku 2001 uzyskał tytuł magistra nauk biologicznych w zakresie biologii. Pracę doktorską pt. „Oddziaływanie wybranych czynników ekologicznych na strukturę zgrupowań mięczaków małych zbiorników śródpolnych” wykonaną pod kierunkiem prof. Elżbiety Koralewskiej-Batury obronił w 2005 r. na UAM w Poznaniu.

Od 2005 r. Habilitant jest zatrudniony na etacie adiunkta w Zakładzie Zoologii Ogólnej (Instytut Biologii Środowiska), Wydziału Biologii, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Odbył trzy staże podoktorskie w zagranicznych ośrodkach naukowych: 3-miesięczny w *State Museum of Natural History* (Görlitz, Niemcy; V-VII 2007), 1-miesięczny w *UNIS* (Longyearbyen, Spitzbergen, Norwegia; luty 2011) oraz 14-miesięczny na *Universidad Estatal Amazonica* (Puyo, Ekwador; 10.02-2015 – 13.04.2016), gdzie kierował własnym projektem naukowym.

Odniesienie do recenzji

Wszystkie recenzje kończą się pozytywną opinią w sprawie nadania dr. Bartłomiejowi Gołdynowi stopnia doktora habilitowanego. Recenzenci zgodnie podkreślają, że zarówno osiągnięcie naukowe, jak i pozostały dorobek, spełniają wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego. Wszyscy recenzenci stwierdzają, że dorobek publikacyjny dr. B. Gołdyna jest bogaty i znaczący, co znajduje odzwierciedlenie także w stosunkowo wysokich wartościach wskaźników bibliometrycznych. Badania Habilitanta wnoszą wiele nowych i bardzo wartościowych informacji na temat biologii dużych skrzelonogów, a także ekologii drobnych zbiorników wodnych oraz zasad ich ochrony. Recenzenci dostrzegają i bardzo pozytywnie oceniają ponadprzeciętny dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Habilitanta.

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr Bartłomiej Gołdyn przedstawił cykl czterech publikacji pod wspólnym tytułem „Biologia, ekologia i perspektywy ochrony dużych skrzelonogów (Crustacea: Anostraca, Nostraca, Laevicaudata, Spinicaudata) na tle właściwości ich siedliska – okresowych zbiorników wodnych” opublikowanych w latach 2012 – 2019 w czasopiśmie z listy *Journal Citation Reports* o współczynniku oddziaływania IF (w roku publikacji) od 0.517 do 3.130, o łącznym IF równym 6.489 i sumie punktów MNiSW równej 95. Wszystkie publikacje są współautorskie (od 3 do 4 autorów). Łączna liczba cytowań tych prac wg bazy *Web of Science* wynosi 34 (bez autocytacji). Zdaniem komisji są to wyniki zadowalające jeśli brać pod uwagę fakt, iż większość z nich ukazała się stosunkowo niedawno.

Na główne osiągnięcia naukowe składa się: 1/ zmapowanie Wielkopolski pod względem rozmieszczenia skrzelonogów na podstawie nie tylko osobników dorosłych, ale także planktonowych stadiów larwalnych oraz jaj zdeponowanych w osadach dennych, 2/ wykazanie, że kluczowymi czynnikami wpływającymi na występowanie poszczególnych gatunków są długość hydroperiodu, odczyn wody, zawartość fosforu rozpuszczonego w wodzie oraz metali ciężkich w osadach dennych przybrzeżnej części zbiornika, 3/ ustalenie kierunków czynnej ochrony dużych skrzelonogów, 4/ opisanie wybiórczości pokarmowej jednego z przedstawicieli dużych skrzelonogów – dziwogłówki wiosennej. Podczas wieloletnich badań terenowych i eksperymentalnych Habilitant oszacował bogactwo gatunkowe, stan zachowania oraz określił zależności w rozmieszczeniu dużych skrzelonogów w warunkach klimatu umiarkowanego, ich wymagania siedliskowe i pokarmowe oraz opracował metody ich czynnej ochrony.

W trzech artykułach osiągnięcia Habilitant jest pierwszym autorem, a w czwartym jest autorem trzecim. W trzech z tych publikacji pełnił funkcję autora korespondencyjnego. Deklarowany udział procentowy Habilitanta w pracach wynosił od 45% do 70%. Dr B. Gołdyn w większości z tych prac był inicjatorem badań, tworzył ich koncepcję, analizował znaczną część wyników oraz redagował manuskrypty. Komisja stwierdza, że wkład Habilitanta w powstawanie tych prac jest wiodący i świadczy o jego naukowej dojrzałości. Całość dobrze wpisuje się w główny nurt badań dr. B. Gołdyna. Stanowi dobrze przemyślany program badań.

Zdaniem recenzenta prof. Tomasza Mieczana zasadniczą wartością osiągnięciu nadaje obiekt badań jakim są duże skrzelonogi, bowiem należą one do najsłabiej poznanych bezkręgowców wód słodkich, szczególnie w strefie klimatu umiarkowanego. Jednocześnie występują one w ekosystemach szczególnie podatnych na nasilające się zmiany klimatyczne, co „wzmacnia” jeszcze aktualność podjętych badań naukowych. Recenzent podkreślił, że powyższe osiągnięcia przyczyniają się do poszerzenia wiedzy na temat biologii i ekologii dużych skrzelonogów. Ponadto poznanie zależności pomiędzy tymi organizmami, a właściwościami fizyczno-chemicznymi wód zbiorników okresowych oraz warunkami hydrologicznymi, staje się niezwykle aktualne w związku z obserwowanym stopniowym ocieplaniem się klimatu. Recenzent dopatrywał się braku wyników badań dotyczących zależności - duże skrzelonogi vs. metale ciężkie. Szczątkowe i bardzo ogólne

informacje na ten temat znajdowały się tylko w podsumowaniu publikacji trzeciej. Zdaniem recenzenta wykonanie kilku eksperymentów o charakterze ekotoksykologicznym pozwoliłyby faktycznie określić wpływ metali ciężkich na skrzelonogi.

Prof. Kornijów zwrócił uwagę, że w publikacji traktującej o czynnikach abiotycznych nie uwzględniono przebiegu temperatur powietrza, zwłaszcza w okresie zimowym, jako ważnego czynnika odpowiedzialnego za fenologię pojawów i rozmieszczenia skorupiaków. Zauważył też, że podjęcie badań w kontekście wpływu metali ciężkich oraz ich możliwego synergistycznego oddziaływania z innymi czynnikami środowiskowymi na występowanie skrzelonogów w drobnych zbiornikach astatycznych ma charakter pionierski. Podkreślił, że również czwarta praca, dotycząca słabo poznanej roli skrzelonogów w funkcjonowaniu drobnych zbiorników wodnych, nie wyczerpuje tematu i otwiera pole do podjęcia dalszych badań.

Podsumowując, recenzenci, członkowie i przewodniczący komisji potwierdzili, że osiągnięcie naukowe dr. B. Gołdyna jest oryginalne i wartościowe, a uzyskane wyniki wzbogacają dotychczasową wiedzę na temat biologii i ekologii skrzelonogów i inspirują do kolejnych badań. Wszyscy członkowie komisji uznali, że pod względem merytorycznym i formalnym osiągnięcie naukowe spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

Ocena całego dorobku naukowego

Pozostały dorobek naukowy dr. Bartłomieja Gołdyna obejmuje ogółem 53 prace, w tym 32 prace indeksowane (4 z nich wchodzi w skład osiągnięcia naukowego), a kolejnych 21 prac to artykuły z tzw. listy „B” MNiSW. Poza tym jest to 16 różnego rodzaju ekspertyz i raportów, w których rola Habilitanta była wiodąca. W przypadku 7 publikacji notowanych na liście *Web of Science* Habilitant jest ich pierwszym autorem.

Zdaniem komisji Habilitant miał znaczący udział w wypracowaniu wysokich wskaźników bibliometrycznych dorobku naukowego. Jednocześnie daje się zauważyć, dynamiczny wzrost aktywności publikacyjnej w kilku ostatnich latach. Również wskaźniki naukometryczne potwierdzają znaczną aktywność publikacyjną Kandydata. Sumaryczny IF opublikowanych prac wynosi 39.871, zaś punkty MNiSW – 867. Liczba cytowań wg bazy *Web of Science* (dane przedstawione przez Habilitanta) wynosi 263, bez autocytowań 244, zaś indeks Hirscha $h=9$ (obecnie $h=10$).

Na uznanie zasługuje duża aktywność konferencyjna dr. Gołdyna. Jest on współautorem 17 referatów wygłaszanych na międzynarodowych i krajowych konferencjach tematycznych (w tym 4 referatów na konferencjach międzynarodowych) oraz 49 posterów. Badania naukowe dr. B. Gołdyna, wysoko ocenione przez komisję, oprócz zagadnień wchodzących w skład osiągnięcia naukowego dotyczyły: 1/ biologii i ekologii ślimaków, zarówno lądowych jak i wodnych; 2/ zjawiska anabiozy u niesporczaków; 3/ ekologii ptaków i ssaków; 4/ ekologii roztoczy związanych z gniazdami kręgowców i 5/ charakterystyki

mikrobiomu skorupiaków okresowych zbiorników wodnych, a także przepływu genów pomiędzy populacjami skorupiaków.

Aktywność naukowa habilitanta została doceniona przez grono naukowe Wydziału Biologii UAM, gdzie został wybrany do Rady Naukowej Instytutu Biologii Środowiska oraz Zespołu Naukowego ds. Rozwoju Wydziału Biologii. Jego aktywność naukowa została nagrodzona w 2017 roku nagrodą III stopnia Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Komisja stwierdza, że dr Bartłomiej Gołdyn wykazuje się aktywną współpracą międzynarodową. Znajduje to m. in. swoje odzwierciedlenie w uczestnictwie, jako wykonawca, w projekcie finansowanym przez Ministerstwo Nauki Ekwadoru w ramach międzynarodowego programu PROMETEO. Był on także uczestnikiem wyprawy naukowej do Kostaryki finansowanej w ramach projektu IP2010015570. Współpraca międzynarodowa zauważalna jest także w zespołach autorskich poszczególnych prac. Spośród współautorów tych publikacji 18 to obcokrajowcy, afiliujący 16 jednostek naukowych z 14 państw. Był recenzentem siedemnastu manuskryptów w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym oraz brał udział w dwóch zespołach eksperckich w Polsce (Wojewódzki Zespół Specjalistów do Spraw Sieci Natura 2000 w Wielkopolsce, 2008-2009; Komitetu wojewódzkiego Ogólnopolskiej Olimpiady Biologicznej). Odbył kilka staży i szkoleń w międzynarodowych instytutach badawczych (m. in. roczny staż w *Universidad Estatal Amazónica*, Puyo, Ekwador; trzymiesięczny staż podoktorski w *State Museum of Natural History*, Görlitz, Niemcy oraz miesięczny staż w *UNIS – Longyearbyen*, Spitzbergen / Norwegia).

Komisja stwierdza, że dorobek naukowy dr. B. Gołdyna stanowi istotny wkład do wiedzy o biologii i ekologii skorupiaków (szczególnie skrzelonogów), mięczaków, a także wielu innych zagadnień z zakresu biologii środowiskowej. Za istotne uznano jego osiągnięcia aplikacyjne, które wykorzystuje w podejmowaniu działań czynnej ochrony poszczególnych gatunków i ich siedlisk. Zwraca się także uwagę na szeroką wiedzę Habilitanta, dynamiczną i owocną współpracę naukową, dobrą organizację badań terenowych, bardzo dobre opanowanie warsztatu naukowego i znaczną aktywność w pozyskiwaniu środków na badania ze źródeł zewnętrznych.

Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego, organizacyjnego i współpracy międzynarodowej

Dorobek dydaktyczny dr. Bartłomieja Gołdyna uznano za imponujący. Szczególnie zwrócono uwagę na jego udział w tworzeniu biologicznych studiów anglojęzycznych na Wydziale Biologii. Pokazny jest udział Habilitanta w kształceniu studentów. Wypromował 14 licencjuszy i 23 magistrantów oraz był promotorem pomocniczym w dwóch przewodach doktorskich. Był wykonawcą w sześciu programach doskonalących proces dydaktyczny na Wydziale Biologii finansowanych przez Unię Europejską. Za osiągnięcia w pracy dydaktycznej

Habilitant otrzymał zespołową nagrodę Rektora UAM II stopnia w 2012 roku. Został również uhonorowany za duże zaangażowanie w pracę dydaktyczną przez studentów – nagrodą "Wykładowca o największym sercu", co jest bez wątpienia najlepszym certyfikatem jakości wykładowcy akademickiego.

Dorobek popularyzatorski i organizacyjny również wskazuje na duże zaangażowanie Habilitanta, szczególnie w latach 2010-2014. Dr Gołdyn był zaangażowany w organizację wielu projektów popularyzujących naukę, takich jak: Festiwal Nauki, Noc Naukowców, Olimpiada Biologiczna czy "Cyfrowa Szkoła Wielkopolska". Ponadto zauważalna jest znaczna rozpiętość tematyczna prowadzonych zajęć, co niewątpliwie wymagało od Kandydata dużego czasowego zaangażowania. W uznaniu jego pracy dla Wydziału Biologii został powołany do Komisji Programowej ds. organizacji studiów II stopnia w języku angielskim dla kierunku Ochrona Środowiska oraz Wydziałowej Komisji ds. Wprowadzenia Krajowych Ram Kwalifikacji. Za działalność organizacyjną otrzymał nagrodę Dziekana Wydziału Biologii UAM.

Recenzenci i członkowie komisji uznali, że aktywność dydaktyczna, organizacyjna oraz popularyzująca naukę Habilitanta jest ponadprzeciętna i oczywiście spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

Wszyscy członkowie komisji pozytywnie ocenili aktywność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną kandydata.

Wniosek końcowy

W podsumowaniu wszyscy członkowie komisji potwierdzili, że przedstawione osiągnięcie naukowe spełnia wszelkie kryteria stawiane kandydatom ubiegającym się o przyznanie stopnia doktora habilitowanego, określone w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dn. 14 marca 2003r. (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz.595 z późniejszymi zmianami) i wniesli o dopuszczenie dr. Bartłomieja Gołdyna do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym, przy siedmiu głosach za poparciem wniosku (przy braku głosów sprzeciwu i wstrzymujących się), pozytywnie opiniuje i popiera wniosek dr. Bartłomieja Gołdyna o nadanie mu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia.

Sekretarz Komisji
Beata Messyasz
dr hab. Beata Messyasz

Przewodniczący Komisji
J. Siciński
prof. dr hab. Jacek Siciński

Poznań, dnia 6 listopada 2019 r.